

*Грицюта Ольга Анатоліївна,
НаУ «Острозька академія»*

ПРОБЛЕМИ ВІДОБРАЖЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ СПЕЦИФІКИ ГУМОРУ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ

У вивченні іноземної мови важливим елементом є знання культури народу, мова якого вивчається. Культура народу є досить широким поняття, що ще й досі не отримало чітко окреслених рамок визначення. Таким же є і поняття ментальності народу. Ментальність як особлива характеристика народу включає в себе дуже велику кількість елементів. Так, наприклад, англійська ментальність є широко дослідженою. Численні науковці виділяли риси характеру, притаманні цій нації. Англіїців зближують спільні інтереси, які частіше пов'язані не з відпочинком, а з роботою. Англійський гумор є чимось інтимним, приватним, не призначеним для сторонніх. Він виявляється у напівпомітних натяках і усмішках, адресованих певному колу, яке здатне оцінити ці недомовки. Ось чому цей гумор здається нам чужим і незрозумілим. Його важко відчутти, прочитавши з сотню англійських анекдотів, або вивчивши мову. Його можливо досягнути, зрозумівши всю англійську ментальність, відчувши дух країни.

У своїй книзі “Англійський гумор” Джон Б. Прістлі вважає, що англійці жартівливі в думках і серйозні у відчуттях. Англієць považає ваші думки, але абсолютно не цікавиться вашими відчуттями (Уїлфрід Лорієр) [1: 48]. Коли вони думають, вони не бояться бути жартівливими у думках. З іншого боку, англійці віддають перевагу бути серйозними у відчуттях, так як це їх особисте. Англієць не буде ридати над мелодрамою, він просто скаже «lovely» («мило»). А втратити контроль над собою, означає відкрити для всіх свій інтимний світ, який вони так ревно оберігають. Англійський гумор і представляє собою це вміння. Тому його головні характеристики недомовленість, здатність сміятися над собою, а також схильність ігнорувати неприємні сторони життя, часом викликати оптимізм, побудований на самообмані.

Часто, почувши англійський анекдот, ми не можемо зрозуміти його: «А де ж тут сміятись?». А причина цього в наступному:

- гра слів, коли одна і та ж фраза має два значення. Або значення слова невідоме;

- гумор має яку-небудь культурну передісторію (спирається на старий фільм, жарт гумористів та ін., які знає кожна людина, що виросла в цій країні);

- якість перекладу. Є речі, які неможливо дослівно перевести, тому їх потрібно замінювати своїми аналогічними жартами.

У суспільстві англійців існує багато заборон і норм поведінки, які обмежують людину. Звідси зайві напруги психіки: наприклад, треба бути завжди ввічливим, уважним, стриманим, педантичним і т. д. Тому є 2 сфери, де англійці ведуть себе нетрадиційно: футбол і гумор. Саме тут вони дають вихід емоціям, які накопичилися у буденному житті.

Частенько схильність, що валить іноземців у здивування, англійців до фізіологічних жартів (падаючі штани, сальності й непристойні натяки в шоу Бені Хілла) не має на увазі глибокого контексту, а лише служить способом виходу емоцій, що нагромадилися, і почуттів. Крім цього існує й вишукана іронія Бернарда Шоу або Оскара Уайльда, англійський сарказм і гра слів, парадоксальні висловлення й інші, характерні для англійської дотепності приймання [2: 46].

Список літератури:

1. История зарубежной литературы XIX века / Под ред. Н. А. Соловьевой. – М.: Высшая школа, 1991. – 637 с.
2. Шоу Б. Пігмаліон // Всесвіт. – 1999. – №11-12. – С.7-63.